

“Tıp Etiği” Ders Tanıtım Bilgileri

Dersin Adı	Kodu	Yarıyılı	Teori (saat/hafta)	Uygulama (saat/hafta)	Laboratuvar (saat/hafta)	Yerel Kredi	AKTS
Tıp Etiği	TET 725	1. yarıyıl	3	2	0	4	7
Önkoşullar	Yok						
Dersin Dili	Türkçe						
Dersin Türü	Zorunlu						
Dersin Verilme Şekli	Yüzyüze						
Dersin öğrenme ve öğretim teknikleri	Anlatım, Tartışma, soru-yanıt, rapor hazırlama ve sunma, Örnek Olay İncelemesi						
Dersin Sorumlusu	Prof. Dr. Nüket Örnek Büken, Doç.Dr. Önder İlgili, Dr. Öğr. Üyesi Müge Demir.						
Dersin amacı	Tıp etiğinin temel kavram, ilke ve değerlerini tanıtmak, hekim- hasta iletişiminden kaynaklanan etik sorunlar ve etik ikilemler konusunda farkındalığı arttırmak ve ikilem çözümünde “etik haklı çıkarma”da izlenecek yol konusunda kişiye donanım kazandırmaktır						
Dersin Öğrenme çıktıları	<ol style="list-style-type: none">1. Tıp etiğinin temel kavramlarını, iyi hekim-hasta iletişiminin belirleyenlerini tanımlayabilir, etik duyarlılıkla profesyonel uygulamalarında bunları tutumlarına yansıtabilir.2. Biyomedikal etiğin temel prensiplerini ve teorilerini bilebilir. İlkeci etik yaklaşım bağlamında tıp etiğinde kullanılan 4 temel ilkeyi tanımlayabilir.3. Tıbbi paternalizmi, tanı ve tedavide aydınlatılmış onam sürecini tanımlayabilir4. Hekim-hasta ilişkisinde ortaya çıkabilecek değer sorunlarını fark edebilir, hastanın mahremiyetine saygı gösterilmesi ve hasta sırrının saklanması ile ilgili tarihsel süreci, bunların istisnalarının neler olduğunu bilir ve uygulamada bunların önemini kavrar.5. Konu ile ilgili ulusal uluslararası etik ve hukuki düzenlemeleri, hasta hakları bildirelerini, ilgili yönetmeliği ve hekimin hukuki sorumluluğunu bilir						
Dersin içeriği	Hekim-hasta ilişkisi, bu ilişkinin belirleyenleri, ilişkide ortaya çıkan değer sorunları/etik ikilemler ve bunların çözümü, tanı ve tedavide aydınlatılmış onam sürecinin gereklilikleri, tıbbi paternalizm, hasta sırrının saklanması, risk/yarar değerlendirmesi, sınırlı kaynakların adil kullanımı, hekimin etik sorumluluğu ve hasta haklarıdır.						
Kaynaklar	<ul style="list-style-type: none">– Arras JD, Steinbock B. "Ethical Issues in Modern medicine" 2008.– Aydın E. "Tıp Etiği" Güneş Kitabevi 2006.– Aydın E. "Tıp Etiğine Giriş" Pegem yayınevi 2001– Beauchamp TL, Childress JF. "Principles of Biomedical Ethics" 2001.– Büken NO “The Health System, Health Policies and Health Transformation Program in Turkey”, Medicine and Law, Volume: 28, Number: 1, page: 23-47, March 2009.– Büken NO, Arapkirioglu K “Bioethics Committees and Examining Consent within The Patient-Physician Relationship in Turkey”, Medicine and Law, Volume 29 Number 3(September 2010) pages						

	<p>403- 418.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buken NO. Buken E. "HIV/AIDS in Turkey and an HIV (+) Child's Right to Education: Turkey's Example", Journal of International Society for the History of Islamic Medicine (JISHIM), Vol:4, Number:7, April 2005. - Buken NÖ, Tıp Etiği Terimleri Sözlüğü, Nisan 2009, Altın Örümcek - Büken NÖ. AIDS ve Tıp Etiği, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyolojide Önemli Konular, Uzmanıyla Söyleşi, HIV/AIDS, 2010. - Childress, JF. "Practical Reasoning in Bioethics" 1997. - Monagle JF, Thomasma DC. "Health care Ethics" 1998. - Pellegrino ED, Thomasma DC. "The Virtues in Medical Ethics" 1993. - Veatch RM. "Medical Ethics" 1997. - Veatch RM. "Bioetiğin Temelleri" MegaBasım 2010. - Weinberg M "Medical Ethics" 2001.
--	---

"Tıp Etiği" Haftalara Göre İşlenecek Konular

Hafta	Tartışılacak işlenecek Konular
1.	Tanışma, amaç, beklenti ve kaynakların paylaşımı, Biyomedikal etik, tıp etiği kavramları
2.	Etik ikilemler karşısında hekim tutumları, etik haklı çıkarma sürecinde kullanılacak argümanlar, teoriler, ilkeler, etik kodlar
3.	Tıp etiğinde ilkesel yaklaşım
4.	İlke ve kural temelli akıl yürütmeye karşı Vakasallık (Kasuaistik), Klinikte Etik Karar Verme Yöntemleri ve Dört Adımlık Klinik Etik Karar Verme Modeli
5.	Tarihsel süreç içerisinde hekim-hasta ilişkisi ve iletişim modelleri Uygulama: Klinik Etik Vaka Tartışması
6.	Tanı ve tedavide aydınlatılmış onam süreci Hekim- hasta iletişiminde paternalizm Uygulama: Klinik Etik Vaka Tartışması
7.	Hastanın mahremiyeti, hasta sırrının saklanması, tıp etiğinde mahremiyet kavramı ve uygulanışı Uygulama: Klinik Etik Vaka Tartışması
8.	Hastaya tıbbi gerçeğin söylenmesi, kötü tanının hastaya söylenmesi Uygulama: Klinik Etik Vaka Tartışması
9.	Hekim-hasta ilişkisinin etik boyutu, yaşamın başında yaşanan etik sorunlar Uygulama: Klinik Etik Vaka Tartışması
10.	Yaşamın sonunda yaşanan etik sorunlar Uygulama: Klinik Etik Vaka Tartışması
11.	Organ ve doku nakillerinde etik ve yasal konular Uygulama: Klinik Etik Vaka Tartışması
12.	Klinik etik konsültasyon, Hastane/Klinik Etik Kurullar Uygulama: Klinik Etik Vaka Tartışması
13.	Tıp etiğinde ulusal/ uluslararası bildireler, Dünya Hekimler Birliği ve TTB'nin Hasta Hakları Bildireleri
14.	Hekim sorumluluğu kavramı, ilgili yasal düzenlemeler
15.	Dönem sonu öğrenci sunumları

16.	Genel Sınav
-----	-------------

“Tıp Etiği” Değerlendirme Sistemi

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayı	Katkı Payı
Devam	14	15
Laboratuvar	-	-
Uygulama	13	10
Alan Çalışması	-	-
Derse Özgü Staj (Varsa)	-	-
Ödevler	1	15
Sunum		
Projeler	-	-
Seminer	1	30
Ara Sınavlar	-	-
Genel Sınav	1	30
Toplam		100
Yarıyıl İçi Çalışmalarının Başarı Notuna Katkısı		40
Yarıyıl Sonu Sınavının Başarı Notuna Katkısı		60
Toplam		100

AKTS (Öğrenci İş Yüğü) Tablosu

Etkinlikler	Sayı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü
Ders Süresi (x14)	14	3	42
Laboratuvar	0	0	0
Uygulama	13	2	26
Derse Özgü Staj (varsa)	0	0	0
Alan Çalışması	0	0	0
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme, vb)	14	3	42
Sunum / Seminer Hazırlama	1	36	36
Proje	0	0	0
Ödevler	1	15	15
Ara sınavlara hazırlanma süresi	0	0	0
Genel sınavlara hazırlanma süresi	1	49	49
Toplam İş Yüğü			210

Dersin Öğrenme Çıktılarının Program Yeterlilikleri ile İlişkilendirilmesi

Program yeterlilikleri	Katkı düzeyi*				
	1	2	3	4	5
1. Biyotıp alanında uygulanan ileri teknolojinin ne tür etik sorunlar/değer sorunları ortaya çıkaracağı hakkında ileri düzeyde bilgi sahibidir					X
2. Biyoetik, sağlık etiği, tıp etiği ve klinik etik alanlarında ortaya çıkan değer sorunlarına toplumsal duyarlılık ve çevre duyarlılığı ile yaklaşır, etik ikilemlerin farkındadır ve bu					X

etik ikilemlerin çözümünde ilgili etik sorun çözme yöntemlerini tanımlar, özgün sorun çözme yöntemleri geliştirir ve uygular					
3. Çalıştığı kurumda etik kurul (araştırma, klinik, deney hayvanları, akademik...) gereksinimini belirlemeye katkı sunar ve etik kurul kuruluşunda liderlik yapar.			X		
4. Çalıştığı kurumda gereksinim duyulduğunda biyoetik, biyotıp kapsamında karşılaşılabilecek her türlü etik sorunun çözümü konusunda başvuranlara "etik danışmanlık" verir				X	
5. Biyoetik ve biyotıp etiği alanında ulusal ve uluslararası etik ve yasal düzenlemeleri kurumsal ve ulusal politikaları sistematik bir yaklaşımla değerlendirir, kullanır ve eleştirel düzeyde katkı sunar			X		
6. Biyoetik (tıp etiği) alanında yaşanan/yaşanabilecek sorunları ortaya koyacak ve bunlara çözüm olabilecek ulusal ve uluslararası düzeyde niteliksel ve niceliksel, disiplinler arası, çok disiplinli veya disiplinler üstü özgün araştırma projeleri tasarlar, yürütür, yorumlar, raporlaştırır ve akademik kurallara uygun özgün eserler haline getirir.			X		
7. Biyoetik alanıyla ilgili güncel gelişmeleri ulusal değerler ve ülke gerçekleri doğrultusunda, toplumsal cinsiyet duyarlılığıyla toplum yararına kullanır ve biyoetik ve biyotıp etiği alanında politika metinlerinin, etik rehberlerin, ulusal ve uluslararası etik ve yasal düzenlemelerin hazırlanmasında aktif rol oynar.			X		
8. Ulusal (TTB Etik Komisyonu, TEDMER...) ve uluslararası etik komite ve komisyonlarda (UNESCO, ICH-GCP...) aktif görev alır, liderlik yapar		X			
9. Biyoetik, sağlık etiği, tıp etiği, klinik etik ve tıp tarihi alanlarında lisans ve lisansüstü düzeyde, gerektiğinde de toplum eğitimi düzeyinde eğitim programları hazırlar ve yürütür.		X			
10. Bilim tarihinin bir parçası olarak tıp tarihini evrimsel yaklaşımla değerlendirir, mesleğin geçmişten bugüne gelişimini, temel düşünce ve felsefi yaklaşımların çerçevesini, mesleğin dayandığı temeller çevresinde oluşan değerler sistemini tanımlar		X			
11. Tarihi olayları değerlendirirken fon-figür ayrımı yapar, neden-sonuç ilişkilerini görür, geçmişle bugünü değerlendirirken geleceği öngörür		X			
12. Tıp tarihi metodolojisine dayanarak, ulusal ve uluslararası düzeyde disiplinler arası, çok disiplinli veya disiplinler üstü özgün araştırma projeleri tasarlar, yürütür, yorumlar, raporlaştırır ve akademik kurallara uygun özgün eserler haline getirir.					
13. Alana ilişkin bilgisini ulusal ve uluslararası eğitim ve bilim ortamıyla paylaşım amaçlı yazılı ve sözlü olarak etkin ve sistemli şekilde aktarır.					X

*1 En düşük, 2 Düşük, 3 Orta, 4 Yüksek, 5 Çok yüksek